

ØRSTA KOMMUNE
politisk sekretariat

<i>Saksnr</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Saksansvarleg</i>	<i>Arkiv</i>	<i>Dato</i>
2014/402	8573/2015	BARDSETH	031	16.06.2015

Melding om vedtak i Ørsta kommunestyre 11.6.2015, sak 61/15

KOMMUNEREFORM - STATUS OG VIDARE PROSESS

Saksprotokoll i Ørsta kommunestyre - 11.06.2015

VEDTAK:

- 1: Kommunestyre tek til vitande orientering i saksutgreiinga om status i prosessen.
- 2: Kommunestyret tek ikkje i denne saka stilling til om Ørsta kommune skal halde fram som eiga kommune eller slå seg saman i ny og større kommune. Dette skal kommunestyret ta stilling til i juni 2016.
3. Kommunestyret ser det som nødvendig å gjere førebuingar for å gjennomføre ei rådgjevande folkerøysting våren 2016, der ein felles intensjonsplan er eit vesentleg grunnlag for å gjere reelt val av spørsmålet om samanslåing. Med atterhald om dette vil Ørsta kommunestyre invitere til eit samarbeid med Volda kommune for å utarbeide intensjonsplan for samanslåing.
Det kan i drøftingane med Volda kommune om felles intensjonsplan, verte aktuelt at også andre kommunar tek del i desse samtaleane.
4. Kommunestyret vedtek at det snarast råd skal gjennomførast ei lokal Innbyggjarundersøking for Ørsta der også Volda er invitert til å delta. Dette for å kartlegge innbyggjarane sitt noverande syn på kva alternativ kommunen skal arbeide med fram mot folkerøystinga. Finansiering av undersøkinga er tildelte midlar frå Fylkesmannen tiltenkt arbeidet med kommunereforma.

Handsaminga(32 r.f)

Lagt fram i møtet:

Saksprotokoll. Sak PS 97/15 i Volda formannskap – møte den 9. juni 2015

Kommunereform – Status pr. 1. halvår 2015.

Ordføraren sitt framlegg:

Endra pkt. 3:

Kommunestyret ser det som nødvendig å gjere førebuingar for å gjennomføre ei rådgjevande folkerøysting våren 2016, der ein felles intensjonsplan er eit vesentleg grunnlag for å gjere reelt val av spørsmålet om samanslåing. Med atterhald om dette vil Ørsta kommunestyre invitere til eit samarbeid med Volda kommune for å utarbeide intensjonsplan for samanslåing.

Det kan i drøftingane med Volda kommune om felles intensjonsplan, verte aktuelt at også andre kommunar tek del i desse samtalene.

Nytt pkt. 4:

Kommunestyret vedtek at det snarast råd skal gjennomførast ei lokal innbyggjarundersøking for Ørsta der også Volda er invitert til å delta. Dette for å kartlegge innbyggjarane sitt noverande syn på kva alternativ kommunen skal arbeide med fram mot folkerøystinga. Finansiering av undersøkinga er tildelte midlar frå Fylkesmannen tiltenkt arbeidet med kommunereforma.

Karen Høydal(AP) fremja å halde gruppemøte, og det vart halde.
Etter gruppemøtet:

Ordføraren sitt framlegg vart gjort om til fellesframlegg.

Ved alternativ røysting.

Fellesframlegg fekk 32 røyster og vedteke

Formannskapet si tilråding fekk 0 røyster og fall

Rett utskrift

Inger Johanne E. Løeng

Inger Johanne E. Løeng

Politisk sekretær

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Volda kommune

Vanylven kommune

Sande kommune

Herøy kommune

Ulstein kommune

Hareid kommune

Hornindal kommune

Stryn kommune

Stranda kommune

Eid kommune

Selje kommune

Vågsøy kommune

Sunnmøre Regionråd

Saksprotokoll i Ørsta formannskap - 02.06.2015

TILRÅDING TIL KOMMUNESTYRET:

- 1: Kommunestyre tek til vitande orientering i saksutgreiinga om status i prosessen.
- 2: Kommunestyret tek ikkje i denne saka stilling til om Ørsta kommune skal halde fram som eiga kommune eller slå seg saman i ny og større kommune. Dette skal kommunestyret ta stilling til i juni 2016.
3. Kommunestyret ser at det må gjerast førebuingar for å gjennomføre ei rådgjevande folkerøysting.
4. Kommunestyret har som intensjon å følgje framdriftsplanen som er skissert i saksutgreiinga.

Handsaminga(9 r.f.)

Rådmannen og Gro Bårdseth, planleggjar orienterte og svarte på spørsmål.

Jostein O. Mo(AP) fremja alternativ til punkt 3:

Kommunestyret ser at det må gjerast førebuingar for å gjennomføre ei rådgjevande folkerøysting.

Gunnar Knutsen(V) fremja å halde gruppemøte og det vart halde.

Etter gruppemøte:

Røysta først over rådmannen si tilråding punkt 1., 2. og 4.:

Rådmannen si tilråding punkt 1., 2. og 4. vart vedteke med 9 mot 0 røyster

Ved alternativ røysting til punkt 3:

Rådmannen si tilråding fekk 3 røyster og fall

Jostein O. Mo sitt framlegg fekk 6 røyster og vedteke

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Gro Anita Bårdseth

Arkivsak: 2014/402

Løpenr.: 7279/2015

Utvalsaksnr.

Utval

Møtedato

Ørsta formannskap

02.06.2015

Ørsta kommunestyre

11.06.2015

Saka gjeld: **KOMMUNEREFORM - STATUS OG VIDARE PROSESS**

ADMINISTRASJONEN SI TILRÅDING:

- 1: Kommunestyre tek til vitande orientering i saksutgreiinga om status i prosessen.
- 2: Kommunestyret tek ikkje i denne saka stilling til om Ørsta kommune skal halde fram som eiga kommune eller slå seg saman i ny og større kommune.
Dette skal kommunestyret ta stilling til i juni 2016.
3. Kommunestyret ser det som nødvendig å gjere førebuingar for å gjennomføre ei rådgjevande folkerøysting, der ein felles intensjonsplan er eit vesentleg grunnlag for å gjere reelt val av spørsmålet om samanslåing. Med atterhald om dette vil Ørsta kommunestyre invitere til eit samarbeid med Volda kommune for å utarbeide intensjonsplan for samanslåing.
4. Kommunestyret har som intensjon å følgje framdriftsplanen som er skissert i saksutgreiinga.

Saksvedlegg:

1. *SWOT-analyse av reformalternativ. Innspel til vidare prosess.* Dokument utarbeida av Ørsta kommune mai 2015, som presenterer resultat av analysen og drøftingar
2. Intensjonsavtale om interkommunalt samarbeid mellom kommunane Volda og Ørsta
3. Vedtak i Ørsta kommunestyre k-sak 33/13 - godkjenning av intensjonsavtale mellom kommunane Volda og Ørsta
4. Vedtak i Volda kommunestyre k-sak 62/13 - godkjenning av intensjonsavtale mellom kommunane Volda og Ørsta

Uprenta saksvedlegg:

- Fylkesmannen sitt forventningsbrev, dagsett 15.10.2014
- Fylkesmannen si tilbakemelding om prosess, brev dagsett 16.01.2015
- <http://www.orsta.kommune.no/politikk/kommunereform/>
- *Innbyggerundersøkelse om ny kommunestruktur på Sunnmøre.* Rapport ved Sentio Research Norge, september 2014:
http://www.sunnmoreregionrad.no/images/stories/Dokumenter/Rapport_Sunnm%C3%B8re_IKS_2014.pdf
- *Utfordringsnotat i forbindelse med gjennomføring av kommunereformen.* Rapport ved BDO, februar 2015:
http://www.sunnmoreregionrad.no/images/stories/Dokumenter/Kommunereform/Utfordringsnotat_Sunnm%C3%B8re_regionr%C3%A5d_-_ENDELIG.pdf
- *Byregionen Volda-Ørsta, utfordringar og moglegheiter for regional utvikling og attraktivitet.* Rapport ved Møreforskning 2015:
<http://www.moreforsk.no/publikasjoner/rapporter/samfunn/byregionen-volda-orsta-utfordringar-og-moglegheiter-for-regional-utvikling-og-attraktivitet/1075/2889/>
- *Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner.* St.melding 14 (2014-2015):
<https://www.regjeringen.no/contentassets/01f2b178d685405e925d60ebbb9b1bdc/no/pdfs/stm201420150014000dddpdfs.pdf>
- Ekspertutvalet: <https://www.regjeringen.no/nb/tema/kommuner-og-regioner/kommunereform/ekspertutvalg/id751059/>
- *Veien mot en ny kommune.* Rettleiar. <https://www.regjeringen.no/nb/tema/kommuner-og-regioner/kommunereform/Verktoy/Veileder-for-utredning-og-prosess/id2001816/>

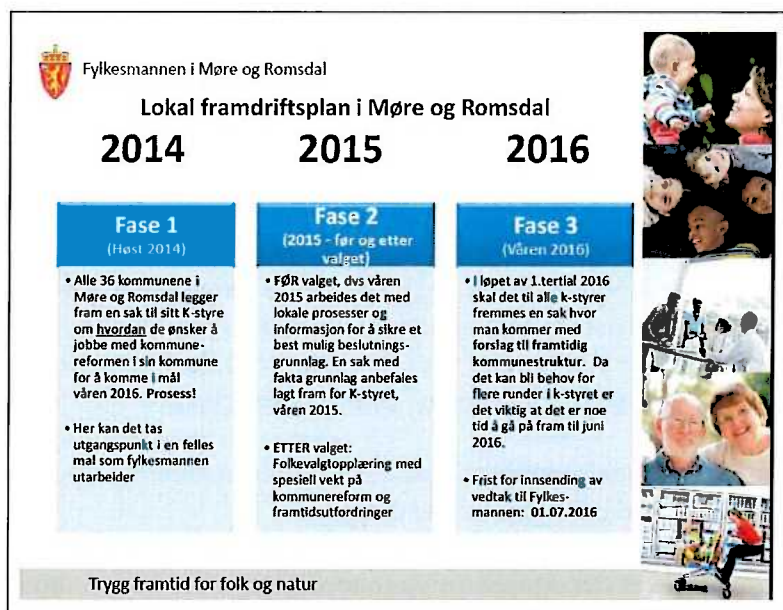
Samandrag av saka:

Denne saka gjer greie for 1) Status i arbeidet med kommunereforma i Ørsta kommune så langt, inklusive SWOT-analyse av reformalternativ, og 2) Framdriftsplan fram mot våren 2016. Orientering om status inngår i kommunen si rapportering til Fylkesmannen i Møre og Romsdal som har fått i oppdrag å samordne dei lokale prosessane. Fylkesmannen har bede om at kommunen lagar framdriftsplan for aktivitetar fram mot våren 2016, der kommunestyret har gjort vedtak om kva løysing ein vil velje, jf. Fylkesmannen sitt forventningsbrev dagsett 15.10.2014.

Saksopplysningar:

Arbeidet med kommunereform er inndelt i tre fasar som Fylkesmannen har illustrert slik:

LOKAL PROSESS - STATUS

Ørsta kommunestyre har hatt til handsaming fire saker om kommunereform så langt, jf. liste, og fatta naudsynte vedtak om prosess og gjennomføring. Sakene er m.a. tilgjengelege på kommunen si heimeside om kommunereform.

- K-sak 65/14. Om regjeringa sitt grunnlag og målsettingar for reforma, nasjonale og regionale framdriftsplanar og tankar om lokal prosess. Handsama i kommunestyret 11.09.14.
- K-sak 85/14. Ei førstemelding til kommunestyret om gjennomføring av prosess. Handsama 11.12.14.
- K-sak 7/15. Konkretisering av lokal framdriftsplan. Tidfestar folkeavrøysting og innbyggjarundersøking, aktivitetar og milepålar våren 2015. Handsama i kommunestyret 12.02.15.
- K-sak 8/15. Aktuelle alternativ. Handsama i kommunestyret 12.02.15.

Fylkesmannen har vurdert vedtaka og meldt at planen til Ørsta kommune inneheld alle dei store områda kommunen må arbeide med i kommunereforma, men held samstundes fram: *”Vi vil løfte fram gjennomføringsplanen for hausten 2015 og fram til våren 2016 som eit arbeid kommunen kan jobbe meir med. Det kan vere ei god øving for å sjå kva for aktivitetar, prosessar og avgjersler som må vere ferdig til dei ulike milepælane og tidsfristane”* jf. brev dagsett 16.01.2015.

Aktivitetar

Planlagde aktivitetar for våren 2015 kjem fram av k-sak 85/14 og 7/15 og er gitt att i tabellen under. Av tabellen kjem det også fram når dei ulike aktivitetane er utførte.

Planlagt aktivitet	Utført aktivitet
”Tenketank”, møteserie februar-april	12. mars, 21. april, 11. mai
Folkemøte mars/april	12. mars
Orientering om reforma ved ordførar i råd og utval	Ungdomsrådet i mars, formannskapet 21. april
Orientering om reforma ved rådmann i leiarforum, dialogmøte med hovudtillitsvalde	Trepartssamarbeidet Kveik, Temadag for leiarar 22. januar, Personalseminar 7. mai

og andre aktuelle forum for tilsette	
Utgreiing av aktuelle samanslåingsalternativ	SWOT-analyse
Sak i kommunestyret mai/juni om faktagrunnlag og samanslåingsalternativ	Denne saka
Informasjonsopplegg om kommunereforma	Heimeside, nettbrett til politikarane

Informasjon

På kommunen si heimeside er det oppretta eiga side om kommunereforma. Sida inneheld generell informasjon om reforma og med aktuelle lenker. Her ligg også dei politiske sakene, referat frå lokale prosessar og møtereferat frå prosjektgruppa, samt rapportar og undersøkingar. <http://www.orsta.kommune.no/kommunereform-2/>

Folkemøtet 12. mars og personalseminar 7. mai var viktige arenaer for informasjon om kommunereforma og møtestadar der ein nådde mange.

På nettbretta til politikarane er det opprette eiga mappe med informasjon om kommunereform, med mykje av den same informasjonen som på heimesida.

Nabopratt

I regi av Sunnmøre Regionråd og Fylkesmannen i Møre og Romsdal er det gjennom ulike arrangement lagt til rette for informasjonsutveksling og nabopratt. Ørsta formannskap har m.a. delteke på Arena Sunnmøre, Ålesund, den 23.04.15. Kontaktperson og har delteke på Fylkesmannen si kontaktpersonsamling den 21.01.15, og kontaktperson og hovudtillitsvald deltok på tilsvarende samling 30.04.15.

I regi av rådmannsnettverket på Søre Sunnmøre er det gjennomført fleire møte i løpet av våren, der ordførarar og kontaktpersonar og tillitsvalde har vore invitert med for å drøfte kommunereform. Møta har vore nyttige mtp erfaringsutveksling og dialog, men ber preg av at deltakarane har ulik ståstad, forventingar og kulturar. Så langt har ikkje møta ført til konkrete planar for samarbeid.

Lokal prosjektgruppe

Lokal prosjektgruppe har faste møte kvar fjortande dag. Føremål er informasjonsutveksling, samordning og planlegging av lokale aktivitetar. Hovudtillitsvalde er representert i gruppa og er ein viktig kanal for informasjonsutveksling mellom tilsette og reformarbeidet.

SWOT-ANALYSE AV REFORMALTERNATIV. INNSPEL TIL VIDARE PROSESS

Som ein del av arbeidet med kommunereforma i Ørsta kommune er det våren 2015 gjennomført SWOT-analyse. Sjølve analysen er utført i to omgongar; Første gong i møte med "tenketanken" for kommunereforma 21. april og andre gong i utvida kommunestyremøte 30. april. I tillegg er ei førebels samanstilling av resultat drøfta i "tenketanken" i møte 11. mai.

SWOT-analyse inneber ei kartlegging av styrker, svakheiter, moglegheiter og trugslar. Rettleiaren *Veien mot en ny kommune* legg føringar for å nytte SWOT-analyse opp mot dei fire hovudmåla i reformarbeidet:

- Samfunnsutvikling og samfunnsposisjon
- Tenesteprodusent og utøving av mynde
- Demokrati og styringsform
- Økonomi i den nye kommunen

Kvart hovudmål er vurdert i høve dei fem reformalternativa kommunestyret har peika på som aktuelle;

- Ørsta som eiga kommune
- Ørsta og Volda kommunar
- Søre Sunnmøre (Ørsta Volda, Vanylven, Sande, Herøy, Ulstein og Hareid kommunar)
- Ørsta, Volda, Hornindal, Stryn og Stranda kommunar
- Søre Sunnmøre og Hornindal, Stryn, Stranda, Eid, Selje og Vågsøy kommunar

Tabellen under oppsummerar dominerande tendensar i tilbakemeldingane frå SWOT-analysen og drøftingane. Vidare er identifiserte utfordringar og råd for framtida gitt att her. Analysen i sin heilskap ligg som vedlegg til denne saka.

Hovudmåla for reformarbeidet				
Reformalternativ	Samfunnsutvikling/ Samfunnsposisjon	Tenesteproducent og utøving av mynde	Demokrati og styringsform	Økonomi i den nye kommunen
Ørsta kommune i dag				
Styrker	STOR LOKALKUNNSKAP OG STERK IDENTITET	NÆRLEIK TIL TENESTER OG STOR GRAD AV POLITISK MYNDIGHEITSUTØVING	STERKT LOKAL-DEMOKRATI	ØKONOMISK OVERSIKT OG STORE VERDIAR
Svakheiter	LITE UTVIKLINGSKRAFT	SÅRBARE FAGMILJØ OG VANSKAR MED REKRUTTERING	HABILITETSPROBLEM OG FOKUS PÅ SMÅSAKER	ØKONOMISK SÅRBARE OG LITE KRAFT TILSATSING
Ørsta kommune åleine				
Moglegheiter	-	-	-	BYGGE VIDARE PÅ DAGENS SYSTEM
Trugslar	-	-	-	FOR SMÅ OG AVHENGIG AV ANDRE
Ørsta-Volda				
Moglegheiter	REALISERE SAMDRIFTSFORDELAR TYNGDE I REGIONEN	MEIR KOMPETANSE OG VARIASJON I TENESTEYTINGA	MEIR OVERORDNA STRATEGISK POLITIKK	INNSPARING OG FELLES LØFT
Trugslar	LOKALISERING AV KOMMUNESENTER?	USEMJE OM VERDIFORDELING	FOGDERIKAMP OG NOMINASJONS-UTFORDRINGAR	FRYKT FOR Å DELE FELLES GODER
Søre Sunnmøre				
Moglegheiter	HEILSKAPLEG REGIONUTVIKLING	BETRE TENESTER	STYRINGSKOMPETANSE OG STØRRE POLITISK TYNGDE	KRAFT TIL SATSING
Trugslar	STORE AVSTANDAR	REGIONALE KULTURFORSKJELLAR	TAUTREKKING MELLOM "GAMLE" KOMMUNAR	USIKKER ØKONOMI
Ørsta-Volda-Hornindal-Stryn-Stranda				
Moglegheiter	-	MEIR KOMPETANSE OG MEIR RESSURSAR	SPENNENDE GEOGRAFI	ROBUST ØKONOMI
Trugslar	-	ØKONOMISKE FORSKJELLAR OG MYKJE UTKANTAR	SVEKKA LOKALDEMOKRATI OG FOGDERIKAMP	USIKKER ØKONOMI
Søre Sunnmøre, Hornindal, Stryn, Stranda, Eid, Selje, Vågsøy				
Moglegheiter	STOR VARIASJON GIR MOGLEGHEITER	-	STORKOMMUNE MED REGIONALE OPPGÅVER	-
Trugslar	FOR STOR	-	LAVT POLITISK	-

	VARIASJON ER EIN TRUGSEL		ENGASJEMENT	
--	--------------------------	--	-------------	--

Identifiserte utfordringar og råd for vidare prosess

Gjennom arbeidet med SWOT-analysen har ein identifisert nokre tydelege utfordringar som må/bør avklarast i den vidare prosessen.

- **Verdiar og verdifordeling.** Særleg er Ørsta kommune sin eigarpost i Tussa trekt fram. Før forhandlingar bør Ørsta kommune avklare på kva måte verdiar skal handterast/fordelast.
- **Følelsar og identitet.** Sterk tilhøyre til Ørsta som kommune "fortrenger" fakta og rasjonell tankegang. Vil kommunestyret ta omsyn til dette i forhandlingar, eller skal forhandlingar vere faktabaserte?
- **Fogderikamp og nominasjonsutfordring.** Avstand mellom dei som styrer og innbyggjarar og næringsliv vert større ved kommunesamanslåing, samt at det kan vere kulturforskjellar. På kva måte kan ein "demme opp" for dette for å unngå uheldig prosess som ved førre kommunesamanslåing? Kommunestyret bør ha ei medviten haldning til dette både før og under forhandlingane.
- **Distanse til tenester.** Ein geografisk større kommune innebere for nokre større avstandar og lengre reisetid til kommunesenter og kommunale tenester. På kva måte sikre gode tenester til alle i den nye kommunen? Denne utfordringa må drøftast gjennom forhandlingar.
- **Lokalisering av stab/støttefunksjonar.** Kvar skal stab/støttefunksjonar lokaliserast? Denne utfordringa må drøftast gjennom forhandlingar.
- **Kommunesenter.** Kvar skal kommunesenteret vere og kva skal den nye kommunen heite? Denne utfordringa må drøftast gjennom forhandlingar.

NASJONALE OG REGIONALE UTGREIINGAR

Nasjonale prosessar og utgreiingar ein må ta omsyn til er m.a. Ekspertutvalet sine to rapportar om *Kriterier for god kommunestruktur* og Stortingsmeldinga *Kommunereforma – nye oppgaver til større kommuner*. Ein hovudbodskap frå Ekspertutvalet er at kommunane bør ha minst 15 000 – 20 000 innbyggjarar for å sikre god oppgaveløysing i hht dagens oppgaver. Stortingsmeldinga om oppgåvefordeling viser at det ikkje vert overført monalege nye eller store oppgaver til kommunane. Oppgåvene dreier seg i hovudsak om forvaltings- og produksjons-/driftsoppgåver. Dette er oppgaver som er regulert gjennom lover og forskrifter, og som i hovudsak vert handtert av fagadministrasjonen gjennom delegeringsvedtak. Utviklingsoppgåvene er svært avgrensa.

Hausten 2014 vart det i regi av Sunnmøre Regionråd gjennomført innbyggjarundersøking om kommunereforma. Denne viser at det både i Ørsta og Volda er der stor del av innbyggjarane som ønskjer kommunesamanslåing generelt. Ved spørsmål om kven dei kan tenkje seg å slå seg saman med svarar heile 94 % av dei spurte frå Ørsta at dei føretrekk Volda kommune. Neste prioriterte kommune er Ulstein med 19 %. Tilsvarande har 86 % av dei spurte i Volda prioritert Ørsta som den kommunen dei helst vil slå seg saman med. I kommunane Ørsta og Volda er det elles låge andelar som ynskjer samanslåing med andre kommunar i regionen.

Innbyggjarundersøkinga 2014:

ØRSTA VIL HA	VIL DEI HA ØRSTA?
Volda (94 %)	Volda (86 %)
Vanylven (9 %)	Vanylven (24 %)
Hareid (17 %)	Hareid (11 %)
Ulstein (19 %)	Ulstein (14 %)
Herøy (10 %)	Herøy (10 %)
Sande (9 %)	Sande (13 %)
Stranda (3 %)	Stranda (12 %)

BDO har utarbeidd ein rapport, *Utfordringsnotat i forbindelse med gjennomføring av kommunereforma*, også dette i regi av Sunnmøre regionråd. Rapporten skildrar dagens kommunestruktur og gir råd for lokal prosess i reformarbeidet.

Møreforskning i samarbeid med Telemarksforskning har i samband med sak om Byregionprogram utarbeidd rapporten *Byregionen Volda-Ørsta. Utfordringar og moglegheiter for regional utvikling og attraktivitet*. Sjølv om rapporten er utarbeidd med føremål som underlag for byregionprogrammet (som ein forøvrig ikkje gjekk vidare med då rapporten viste at dei formelle føresetnadane ikkje var tilstades), har rapporten stor relevans i arbeidet med kommunereforma. Den drøftar vesentlege sider ved dei to kommunane, med særleg vekt på samfunnsutvikling. I saka om Byregionen Volda/Ørsta som kommunestyret handsama i møte 19. 03.15 går det m.a. fram fylgjane:

”Rapporten vert eit viktig grunnlagsmateriale i kommunereformprosessen. Rapporten viser på fleire område at Volda og Ørsta utfyller kvarandre på ein slik måte at det gir gevinst samla sett. Dette gjeld td. besøksoverskot i dei såkalla besøksnæringane, dekningsgrad på over 100 % for alle varegrupper med unntak av byggvarer/hagesenter, arbeidsplassvekst i den eine kommunen gir naturlege synergjar i den andre kommunen og stor grad av pendling mellom kommunane. Dette viser at Volda har flest felles interesser eller fellesskap med Ørsta kommune. Det same gjeld Ørsta i høve til Volda. Dersom kommunestyra i desse kommunane går for kommunesamanslåing, så er det mykje som talar for at Volda og Ørsta vil verte samanslått innanfor ein felles konstellasjon. Slik rådmannen vurderer det ville det vere fornuftig at Volda og Ørsta har ein samordna strategi i høve til ei eventuell kommunesamanslåing, og kommunestyra bør vurdere om dei med alle moglege atterhald skal gjere eit intensjonsvedtak om at ein ynskjer å inngå i ein konstellasjon der Volda og Ørsta er i lag dersom det skulle verte ei kommunesamanslåing. Rådmannen vil fylgje opp dette i det vidare arbeidet med kommunereforma.”

SAMARBEID MED VOLDA KOMMUNE

Kommunestyra i kommunane Volda og Ørsta har vedteke intensjonsavtale for samarbeid, K-sak Volda 62/13 og K-sak Ørsta 33/13, der det m.a. følgjande er avtalt, jf. vedlegg:

- 1. Samarbeidstiltak som vert oppstarta etter at denne intensjonsavtalen har vorte gjeldande, skal vurderast med utgangspunkt i korleis tenesta mest tenleg kunne vere organisert dersom Volda og Ørsta var ein kommune.*

2. *Kommunane har gjensidige forventingar til at interkommunalt samarbeid samla sett skal gi*
  - *meir effektiv ressursbruk*
  - *meir robuste tenester*
  - *auka kvalitet*
  - *sterkare faglege miljø*
  - *reduisert sårbarheit*
  - *sterkare forhandlingsposisjon for å ivareta Volda og Ørsta sine interesser i høve staten og regionale aktørar*

3. *Kommunane er likeverdige partar, og fordeler og ulemper skal også vere likeverdige fordelt. Dette inneber at begge partar har ansvar for å sikre at Volda og Ørsta kjem nokolunde likt ut i høve økonomi, tenestekvalitet og samfunnsutvikling gjennom eit slikt interkommunalt samarbeid.*

I denne intensjonsavtalen har kommunane lagt eit godt grunnlag for å førebu samanslåing som eit mogleg alternativ for folkerøysting og avgjerdsgrunnlag for endeleg handsaming i kommunestyra.

FORSLAG TIL FRAMDRIFTSPLAN FRAM MOT VÅREN 2016

Erfaringar frå tidlegare kommunesamanslåingar rår til at det vert utarbeidd intensjonsplan mellom kommunar som planlegg å slå seg saman. Det vert rådd til at ei slik plan vert brukt som grunnlag for ev folkerøysting.

Intensjonsplan kan innehalde m.a.:

- Kva ein vil oppnå med kommunesamanslåinga (hovudmål og delmål)
- Om det t.d. er konkrete prosjekt ein vil bruke reforma til å lyfte i lag
- Kvar kommunesenteret skal vere og fordeling av lokalisering av ulike kommunale funksjonar
- Korleis lokalsamfunnet kan styrkast
- Korleis kommunale tenestefunksjonar kan styrkast
- Korleis tilsette skal informerast og involverast i prosessen
- Korleis innbyggjarane skal informerast og involverast
- Ev. avklaring av kommunenamn og kommunevåpen
- Framdriftsplan for gjennomføring av samanslåing

Intensjonsplan er viktig for å tydeleggjere frå politisk hald kvifor ein ynskjer samanslåing, og kva ein vil oppnå med dette.

Rådmannen rår til at ein i samband med utarbeiding av intensjonsplan og målsetting vurderer konkrete prosjekt som ein kan løyse i ein ny større kommune, og som ein ikkje greier å realisere kvar for seg. Dette kan til dømes vere knytt til Campusutvikling/kulturanlegg i Volda og idrettshall i Ørsta. Kva som ev kan vere aktuelt må kommunane ev sjølve finne fram til i lag.

Målsetting med framdriftsplanen er å få fram eit konkret alternativ for folkeavrøysting.

Aktivitet	Tidspunkt	Kommentarar
		I regi av Sunnmøre

Innbyggjarundersøking	Oktober-november	Regionråd
Politikaropplæring	Oktober - desember	Opplæring i kommunereforma
Kommunestyret gir nærare mandat for vidare prosess og oppnemner representantar til å representere kommunen i prosessen.	November	Viktig at dette vert gjort av det nye kommunestyret. Resultatet av innbyggjarundersøkinga ligg då også føre, samt vedtak i Volda kommune om retningsval og korleis dei ser vidare prosess saman med Ørsta kommune.
Utarbeiding av intensjonsplan	Desember - april	Føreset at Volda kommune sluttar seg til å samarbeide om utarbeiding av plan
Kommunestyret handsamar intensjonsplanen	April	Proessen vil vere viktig for å forankre likelydande vedtak om grunnleggjande prinsipp og føresetnader i begge kommunestyra
Folkerøysting	Mai	Folkerøysinga vil vere rådgevande og basert på at Volda og Ørsta gjennomfører same opplegg
Kommunestyret handsamar endeleg sak om kommunereforma	Juni	I denne saka tek kommunestyret stilling til om Ørsta skal halde fram som eiga kommune eller slå seg saman med Volda kommune.
Dersom positive vedtak om kommunesamanslåing handsamar kommunestyret framdriftsplan og prosess for planlegging av samanslåing	August	Føreset likelydande vedtak i kommunestyra for kommunane Volda og Ørsta

Mellom milepålane vil det verte prosessar med informasjon til innbyggjarane, møte med interessegrupper/råd mv., og informasjon og involvering av dei tilsette. Det vil også vere nødvendig med felles formannskaps-/kommunestyremøte undervegs for felles informasjon, forankring av felles grunnlag for innbyggjarundersøking og endeleg handsaming i kommunestyra. Det bør også vurderast om ungdomsråda, dei politiske partia i Volda og Ørsta og ev andre skal ha felles møte i perioden det vert arbeidd med intensjonsplan.

Kva vedtak kommunestyra i Volda og Ørsta vil ende opp med i juni 2016 vil avhenge av om det ligg føre ein stor nok vilje til å byggje ny felles kommune, ev. ein kombinasjon av vilje og realitetsorientering om mogleg opplevd trussel ved å halde fram som sjølvstendig kommune.

Vurdering og konklusjon:

Ørsta kommunestyre har fatta vedtak om at det skal gjennomførast folkeavrøysting, jf. k-sak 56/14. I sak om lokal framdriftsplan er avrøystinga tidfest til våren 2016, og der er presisert at denne vert over framforhandla alternativ, jf. k-sak 7/15.

No handlar det om å utgreie alternativ som folkeavrøystinga kan ta stilling til. På bakgrunn av prosessen så langt, signal som har kome fram gjennom SWOT-analysen, drøftingar og innbyggjarundersøkinga, peikar Volda kommune seg ut som realistisk alternativ. Tilsvarande er det mange alternativ som står fram som mindre aktuelle, mellom desse er geografisk store alternativ med Søre Sunnmøre, og Søre Sunnøre i kombinasjon med kommunar på Indre Sunnmøre og Nordfjord.

Mot denne bakgrunnen fremjar rådmannen framlegg om å starte førebuingar for å gjennomføre folkeavrøysting, der ein felles intensjonsplan med Volda kommune er eit vesentleg grunnlag for å gjere reelt val av spørsmål om samanslåing.

Ørsta og Volda har i dag eit godt utvikla samarbeid på fleire tenesteområde. Utgreingar som ligg føre, m.a. Byregionrapporten, er tydelege på at Ørsta og Volda har svært gode føresetnader for vidare samarbeid og dermed felles utvikling mot den fjerde byen i fylket. Å starte førebuingar mot felles intensjonsplan med Volda vil vere i samsvar med råd som er gitt frå Ekspertutvalet, oppgåvefordelinga og innbyggjarundersøkinga. Identifiserte utfordringar slik det kjem fram av dokument om SWOT-analysen, må avklarast som del av arbeid med intensjonsplan.

Som del av arbeid med felles intensjonsplan bør ein også identifisere felles utviklingsprosjekt.

Rådmannen understrekar at ein ikkje i denne saka skal ta stilling til om Ørsta skal slå seg saman med Volda kommune eller velje å halde fram som eiga kommune. I denne er intensjonen å leggje til rette for ei retning og framdrift for å kunne ta stilling til dette innan utgangen av juni 2016.

Ørsta, 28.05.2015

Wenche Solheim
rådmann

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Volda kommune
Vanylven kommune
Sande kommune
Herøy kommune
Ulstein kommune
Hareid kommune
Hornindal kommune
Stryn kommune
Stranda kommune

Eid kommune
Selje kommune
Vågsøy kommune
Sunnmøre Regionråd